

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning skall ändras så att i den beaktas rådets förordning av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av produkter och teknik med dubbla användningsområden och rådets gemensamma åtgärd av den 22 juni 2000 om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning.

Det föreslås att det nationella systemet för kontroll av export av produkter med dubbel användning ändras på det sätt som den reviderade gemenskapslagstiftningen förutsätter, så att det skall täcka också sådana produkter som inte finns med i förteckningen över produkter som är underkastade kontroll och som levereras för militär slutanvändning till länder som är föremål för Förenta nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller Orga-

nisationens för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) vapenembargo. Det föreslås å andra sidan att tillståndstvånget i fråga om gemenskapsleveranser och transitering minskas och att administrationen av exportlicenser görs lättare genom ett nytt generellt tillstånd som beviljas av Europeiska gemenskapen. Med anledning av att den rättsliga grunden för gemenskapslagstiftningen har ändrats föreslås att den överlappande regleringen i den nationella lagstiftningen slopas. Det föreslås vidare några tekniska, terminologiska ändringar i lagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Det föreslås att på de ansökningar som har blivit anhängiga innan lagen träder i kraft tillämpas de bestämmelser som var i kraft då ansökan blev anhängig.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Med exportkontroll avses i allmänhet kontroll av export av strategiska produkter, dvs. konventionella vapen och produkter med dubbel användning, på basis av vapenembargo eller av andra politiska skäl. Produkter med dubbel användning är typiskt sådana produkter som kan användas både för civila och militära ändamål och som vanligtvis har anknytning till tillverkning eller användning av massförstörelsevapen, missilsystem eller sedvanliga vapen. Förteckningarna över de produkter som är underkastade exportkontroll och riktlinjerna för tillståndsförfarandena bereds inom ramen för internationella exportkontrollarrangemang

som omfattar exportkontrollsystemet för konventionella vapen och produkter med dubbel användning (Wassenaararrangemang-
et), exportkontrollsystemet för kemiska och biologiska produkter (Australiengruppen), kontrollsystemet för missilteknik (MTCR) samt exportkontrollsystemet för kärntekniska produkter (NSG).

Europeiska unionens nuvarande system för kontroll av export av produkter med dubbel användning baserar sig på rådets förordning (EG) nr 3381/94 och rådets beslut 94/942/GUSP. Av dem reglerar förordningen närmast tillstånden och det administrativa samarbetet medan beslutet reglerar de produkter som är underkastade exportkontroll. Rådets förordning har givits med stöd av nuvarande artikel 133 i Fördraget om

upprättandet av Europeiska gemenskapen och nuvarande artikel 13 i Fördraget om Europeiska unionen. När den nya förordningen träder i kraft utgör artikel 133 den enda rättsliga grunden. Den gemensamma åtgärd som kompletterar kontrollsystemet kommer att vara baserad på artikel 14 i Fördraget om Europeiska unionen.

När den lagstiftning som började tillämpas från och med den 1 juli 1995 antogs avtalade rådet och kommissionen i ett uttalande som fogades till protokollet om att kontrollordningen skall göras till föremål för senare granskning och att det nuvarande systemet skall anses gälla en övergångsperiod.

Rådets nya förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden och rådets gemensamma åtgärd om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning (2000/401/GUSP) förbättrar det nuvarande kontrollsystemet genom att minska tillståndstvånget i fråga om gemenskapsleveranser, genom att förenkla exporttillståndsförfarandena genom gemenskapens generella tillstånd, genom att ställa överföring av immateriell teknologi med hjälp av elektroniska medier under kontroll och genom att utvidga möjligheterna för kontroll av de produkter som inte finns med i produktförteckningen vid export till länder som är föremål för FN:s, EU:s eller OSSE:s vapenembargo.

I rådets förordning och gemensamma åtgärd förutsätts till en viss del antingen att medlemsstaterna utfärdar kompletterande nationella bestämmelser eller möjliggör utfärdande av dylika. Därför behövs det också i fortsättningen en nationell lag om exportkontroll. Andringen av den rättsliga grunden för rådets förordning så att denna baserar sig endast på artikel 133 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen förutsätter å andra sidan att sådan reglering i den nationella lagstiftningen som är överlappande med gemenskapens bestämmelser slopas.

EU:s nuvarande kontrollsystem beaktades då regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om kontroll av export av produkter med dubbel användning

(RP 69/1996 rd) avläts. Med avvikelse från rådets förordning används i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) en vid definition på *produkter med dubbel användning*. Med dessa avses utöver produkter också teknologi, tjänster och andra nyttigheter som kan användas för både civila och militära ändamål. Enligt regeringens proposition omfattade lagens tillämpningsområde således t.ex. dataprogram, utbildning och finansieringstjänster, som kan ha betydelse för militära program. Förutom den synliga teknologin skall också immateriell eller osynlig (intangibel) överföring, t.ex. per telefon eller dator, vara underkastad kontroll.

Överföring av programvara och teknik med hjälp av elektroniska medier, telefax eller telefon skall omfattas av gemenskapens kontrollsystem först nu genom rådets förordning, varför man med anledning därav inte behöver ändra den definition på produkter med dubbel användning som finns i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning.

Den nuvarande definitionen på produkter med dubbel användning kan bedömas täcka också det tekniska bistånd som ingår i rådets gemensamma åtgärd (2000/401/YUTP). Med tekniskt bistånd avses allt tekniskt stöd, inklusive muntlig tekniköverföring, som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst och som kan anta sådana former som utbildning, överföring av praktiska kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster. Kontrollen kan på basis av den nuvarande definitionen tillämpas både på det tekniska bistånd som ansluter sig till sådana massförstörelsevapen som nämns i artikel 2 i rådets gemensamma åtgärd och på tekniskt bistånd i samband med militär slutanvändning av andra slag som avses i artikel 3. Den straffbestämmelse som ingår i 9 § i den nuvarande lagen täcker också det tekniska bistånd som nämns i rådets gemensamma åtgärd och till denna del finns det inte något behov att vidta sådana särskilda åtgärder som förutsätts i artikel 5.

I stället skall den gällande straffbestämmelsen ändras så att den täcker exportörens utvidgade anmälningskyldighet på ett sätt

som förutsätts i den gemenskapslagstiftning som skall träda i kraft.

Den hänvisning till EU-bestämmelserna som ingår i 1 § lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning skall ändras så att den syftar på rådets nya förordning och rådets gemensamma åtgärd.

Enligt den nuvarande definitionen, som ingår i 2 § lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning, avses med *gemenskapsleverans* leverans av produkter med dubbel användning till en annan av Europeiska unionens medlemsstater när det är fråga om en produkt som avses i bilaga IV eller V till rådets beslut och med *transitering* transport av produkter med dubbel användning via finskt territorium till en plats utanför Europeiska gemenskapen eller, med avvikelse från rådets förordning, också transport av en produkt som avses i bilaga IV eller V till rådets beslut via finskt territorium till en annan av Europeiska unionens medlemsstater. Rådets nya förordning innehåller inte längre någon bilaga V med nationella undantag, varför motsvarande hänvisningar i 2 § föreslås bli slopade. I syfte att undvika överlappande reglering föreslås samtidigt att definitionerna på export, gemenskapsleverans och transitering slopas liksom också hänvisningarna till transitering i 1, 3 och 8 §.

Enligt 3 § 1 mom. lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning är export, gemenskapsleverans och transitering av produkter med dubbel användning tillåten endast med tillstånd (exportlicens) av handels- och industriministeriet. Genom rådets nya förordning införs ett generellt exporttillstånd som beviljas av Europeiska gemenskapen för de flesta produkter med dubbla användningsområden som exporteras till Australien, Kanada, Japan, Norge, Polen, Schweiz, Tjeckiska republiken, Ungern, Nya Zeeland och Förenta Staterna. Därför föreslås ett tillägg till 3 § 1 mom. enligt vilket tillståndet beviljas av Europeiska unionen. I praktiken ersätter gemenskapens tillstånd den generella licens som avses i 3 § i handels- och industriministeriets beslut om exportlicensiering av produkter med dubbel användning (54/1997). Det generella gemenskapstillståndets produktomfattning är mer täckande än den nuvarande generella li-

censens som beviljas av handels- och industriministeriet särskilt när det gäller krypteringstekniska produkter. Statsrådet skall enligt förslaget också i fortsättningen kunna bestämma om utvidgning av rätten att använda nationellt generellt tillstånd. För enhetlighetens skull föreslås att ordet "licens" ersätts med ordet "tillstånd" i 3—5 och 10 §. Dessutom föreslås att en ny punkt motsvarande artikel 8 d i rådets förordning fogas till villkoren för beviljande av tillståndet om vilka det bestäms i 3 §. Ändringen är närmast teknisk, eftersom motsvarande tillståndskriterium tillämpas redan nu.

Enligt 4 § lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning har tillståndsplikten i fråga om produkter som inte ingår i produktförteckningen omfattat endast utvecklande, produktion, hantering eller lagring av sådana massförstörelsevapen eller missiler som är i stånd att bära dylika vapen vilka nämns i 4 § 1 och 2 mom. I enlighet med rådets förordning som skall träda i kraft skall till 4 § fogas nya 2 och 3 mom. där tillståndsplikten utvidgas så att den omfattar militär slutanvändning av konventionella vapen om landet som köper dem eller bestämmelandet är föremål för FN:s, EU:s eller OSSE:s vapenembargo. I enlighet med vad som ovan anförts skall 4 § täcka också sådant tekniskt bistånd som nämns i rådets gemensamma åtgärd då biståndet ansluter sig till massförstörelsevapen som nämns i artikel 2 eller annan militär slutanvändning som avses i artikel 3. Det föreslås att exportörens anmälningsskyldighet utvidgas på motsvarande sätt genom en ändring av 4 § 2 mom. så att det blir 4 § 4 mom. Med anledning av att exportörens anmälningsskyldighet utvidgas skall också straffbestämmelsen i 9 § 2 mom. ändras.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen har inga direkta ekonomiska verkningar. På längre sikt kommer propositionen att medverka till att finländska företags verksamhetsbetingelser kommer att vara på samma nivå som konkurrentländernas.

3. Beredningen av propositionen

I samband med beredningen av rådets förordning informerades riksdagen i enlighet med 54 b § riksdagsordningen (UtUU 17/1998 rd/19.1.99 och StoUU 74/1998 rd/19.2.99).

De föreslagna ändringarna baserar sig på rådets förordning och rådets gemensamma åtgärd som i två års tid har beretts i rådets exportkontrollarbetsgrupp. I den nationella beredningen har deltagit representanter för handels- och industriministeriet, utrikesministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, trafikministeriet, tullstyrelsen, skyddspolisens samt för Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT/MET vilka är representerade i den exportkontrolldelegation som tillsatts av statsrådet.

4. Ikraftträdande

Enligt artikel 24 i rådets nya förordning

skall förordningen träda i kraft 90 dagar efter den dag då den offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Förordningen offentliggjordes den 30 juni 2000, vilket betyder att den kommer att träda i kraft den 28 september 2000.

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfast.

På de ansökningar som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som var i kraft vid den tidpunkt då ansökningarna blev anhängiga.

Det föreslås att förordningen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (645/1996) jämte ändringar samt handels- och industriministeriets ovan nämnda beslut om exportlicensiering av produkter med dubbel användning skall upphävas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1996 om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) 1 § 1 mom., 2—5 och 8 §, 9 § 2 mom. och 10 § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som bestäms i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden och rådets gemensamma åtgärd (2000/401/GUSP) om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning, som antagits av rådet på grundval av artikel 14 i Fördraget om Europeiska unionen, skall vid begränsning av export och gemenskapsleveranser av produkter med dubbel användning (*exportkontroll*) iaktas vad som bestäms i denna lag eller med stöd av den.

2 §

Produkter med dubbel användning

I denna lag avses med produkter med dubbel användning produkter, teknologi, tjänster och andra nyttigheter som vid sidan av sin normala civila användning eller tillämpning kan användas i syfte att utveckla eller tillverka massförstörelsevapen eller robotsystem för framförande av sådana till ett mål eller i

syfte att främja den allmänna militära potentialen.

3 §

Tillståndsplikt

Export och gemenskapsleverans av sådana produkter med dubbel användning som med stöd av rådets förordning eller denna lag omfattas av kontroll är tillåten endast med tillstånd av Europeiska gemenskapen eller av handels- och industriministeriet. Tillstånd av handels- och industriministeriet kan vägras, om

1) detta är nödvändigt för att iaktta de internationella avtal, åtaganden och förpliktelser som gäller Finland,

2) detta är nödvändigt för att främja Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska mål eller Finlands säkerhetsintressen samt bidra till att den internationella säkerheten upprätthålls,

3) detta är nödvändigt för att säkerställa en obehindrad tillgång till sådana utländska produkter som omfattas av strategisk exportkontroll eller iaktta de villkor som gäller tillgången till dessa produkter,

4) en vara eller tjänst har importerats till Finland med återexportbegränsning eller återexportförbud, eller om

5) omständigheter som ansluter sig till den planerade slutanvändningen och risken för omdirigering kräver det.

Exporttillståndet skall visas för tullmyndigheterna även i samband med gemenskapsleveranser som avses i artikel 21 i rådets förordning.

I fråga om tillståndsplikten i samband med export gäller dessutom 4 §.

4 §

Tillståndsplikt i fråga om export och gemenskapsleverans av produkter som inte ingår i produktförteckningarna

När sådana produkter, tjänster eller andra nyttigheter som inte ingår i en produktförteckning som har utfärdats med stöd av denna lag skall exporteras från Europeiska gemenskapen eller levereras till en annan av Europeiska unionens medlemsstater, skall i samband med exporten eller gemenskapsleveransen visas ett exporttillstånd, om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilket produkten är eller kan vara helt eller delvis avsedd för användning i samband med utvecklande, produktion, hantering, användning, underhåll, lagring, upptäckt, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller för utvecklande, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära dylika vapen som omfattas av icke-spridningsarrangemang.

Tillstånd krävs också för export av sådana produkter med dubbel användning som inte ingår i produktförteckningen, om det land som köper produkterna eller bestämmelselandet är föremål för ett vapenembargo som har beslutats genom en gemensam ståndpunkt eller gemensam åtgärd som har antagits av rådet eller genom ett beslut av OSSE eller ett vapenembargo som har beslutats i en bindande resolution av Förenta Nationernas säkerhetsråd och om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilken produkterna i fråga är eller kan vara helt eller delvis avsedda för militär slutanvändning. Med militär slutanvändning avses:

1) införlivande med försvarsmateriel som ingår i en förteckning som uppgjorts på basis av lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990),

2) användning av tillverknings-, provnings- eller analysutrustning och komponenter till sådan utrustning för att utveckla, tillverka eller underhålla försvarsmateriel som ingår i ovan nämnda förteckning,

3) användning av icke-färdigtillverkade produkter i en anläggning för att tillverka försvarsmateriel som ingår i ovan nämnda förteckning.

Tillstånd krävs också för export av sådana produkter med dubbel användning som inte ingår i produktförteckningen, om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilket produkterna i fråga är eller kan vara helt eller delvis avsedda att användas som delar eller komponenter till försvarsmateriel som förtecknas i förteckningen över försvarsmateriel och som har exporterats från finskt territorium utan tillstånd eller i strid med ett tillstånd enligt finsk lagstiftning.

Om exportören känner till eller har skäl att misstänka att en produkt helt eller delvis är avsedd för något av de syften som nämns i 1—3 mom., skall exportören underrätta handels- och industriministeriet, som beslutar om ett exporttillstånd är nödvändigt.

5 §

Återkallande av tillstånd eller ändring av villkoren

Handels- och industriministeriet har rätt att återkalla ett exporttillstånd eller ändra villkoren för det, om felaktiga uppgifter har lämnats i ansökan eller om omständigheterna sedan tillståndet beviljades har förändrats så att Finlands internationella åtaganden eller förpliktelser förutsätter en sådan åtgärd.

8 §

Övervakning av export och gemenskapsleveranser

Export och gemenskapsleveranser av pro-

dukter med dubbel användning övervakas av tullverket.

9 §

Straff

Den som av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 4 § 4 mom. skall för *försummelse av exportkontrollanmälan om produkter med dubbel användning* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

10 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan vid behov utfärdas genom statsråds förordning.

Genom statsråds förordning kan bestäm-

mas om en utvidgning av den produktomfattning som avses i bilaga I till rådets förordning och om utvidgning av rätten att använda generellt tillstånd.

Handels- och industriministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillståndsförfarandet och de utredningar som skall fogas till tillståndsansökan samt ställa villkor för användningen av ett tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 2000.

Genom denna lag upphävs förordningen den 23 augusti 1996 om kontroll av export av produkter med dubbel användning (645/1996) jämte ändringar samt handels- och industriministeriets beslut av den 9 januari 1997 om exportlicensiering av produkter med dubbel användning (54/1997).

På de tillståndsansökningar som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som var i kraft då ansökningarna blev anhängiga.

Helsingfors den 15 september 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Kimmo Sasi*

Lag

om ändring av lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juli 1996 om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) 1 § 1 mom., 2—5 och 8 §, 9 § 2 mom. och 10 §, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som bestäms i rådets förordning (EG) nr 3381/94 om inrättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden och rådets beslut 94/942/GUSP om den gemensamma åtgärd för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden som antagits av rådet på grundval av artikel J.3 i Fördraget om Europeiska unionen skall vid begräsning av export, gemenskapsleveranser och *transitering* av produkter med dubbel användning (exportkontroll) iakttas vad som stadgas i denna lag och stadgas eller bestäms med stöd av den.

Utöver vad som bestäms i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden och rådets gemensamma åtgärd (2000/401/GUSP) om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning, som antagits av rådet på grundval av artikel 14 i Fördraget om Europeiska unionen, skall vid begräsning av export och gemenskapsleveranser av produkter med dubbel användning (*exportkontroll*) iakttas vad som bestäms i denna lag eller med stöd av den.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) produkter med dubbel användning produkter, teknologi, tjänster och andra nyttigheter som vid sidan av sin normala civila användning eller tillämpning kan användas i syfte att utveckla eller tillverka massförstörelsevapen eller robotsystem för framförande av sådana till ett mål eller i syfte att främja den allmänna militära potentialen,

2) *export leverans av produkter med dubbel användning till en plats utanför Europeiska gemenskapen,*

2 §

Produkter med dubbel användning

I denna lag avses med produkter med dubbel användning produkter, teknologi, tjänster och andra nyttigheter som vid sidan av sin normala civila användning eller tillämpning kan användas i syfte att utveckla eller tillverka massförstörelsevapen eller robotsystem för framförande av sådana till ett mål eller i syfte att främja den allmänna militära potentialen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) gemenskapsleverans leverans av produkter med dubbel användning till en annan av Europeiska unionens medlemsstater, när det är fråga om en produkt som avses i bilaga IV eller V till rådets beslut, och

4) transitering transport av produkter med dubbel användning via finskt territorium till en plats utanför Europeiska gemenskapen eller transport av en produkt som avses i bilaga IV eller V till rådets beslut via finskt territorium till en annan av Europeiska unionens medlemsstater.

3 §

Tillståndsplikt

Export, gemenskapsleverans och transitering av produkter med dubbel användning är tillåten endast med tillstånd (*exportlicens*) av handels- och industriministeriet. Tillstånd kan vägras, om

1) detta är nödvändigt för att iaktta de internationella avtal, åtaganden och förpliktelser som gäller Finland,

2) detta är nödvändigt för att främja Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska mål eller Finlands säkerhetsintressen samt bidra till att den internationella säkerheten upprätthålls,

3) detta är nödvändigt för att säkerställa en obehindrad tillgång till sådana utländska produkter som omfattas av strategisk exportkontroll eller iaktta de villkor som gäller tillgången till dessa produkter, eller om

4) en vara eller tjänst har importerats till Finland med återexportbegränsning eller återexportförbud.

Exportlicensen skall visas för tullmyndigheterna även i samband med gemenskapsleveranser.

I fråga om tillståndsplikten i samband med export gäller dessutom 4 §.

Export och gemenskapsleverans av sådana produkter med dubbel användning som med stöd av rådets förordning eller denna lag omfattas av kontroll är tillåten endast med tillstånd av *Europeiska gemenskapen* eller av handels- och industriministeriet. Tillstånd av handels- och industriministeriet kan vägras, om

1) detta är nödvändigt för att iaktta de internationella avtal, åtaganden och förpliktelser som gäller Finland,

2) detta är nödvändigt för att främja Finlands utrikes- och säkerhetspolitiska mål eller Finlands säkerhetsintressen samt bidra till att den internationella säkerheten upprätthålls,

3) detta är nödvändigt för att säkerställa en obehindrad tillgång till sådana utländska produkter som omfattas av strategisk exportkontroll eller iaktta de villkor som gäller tillgången till dessa produkter,

4) en vara eller tjänst har importerats till Finland med återexportbegränsning eller återexportförbud, eller om

5) *omständigheter som ansluter sig till den planerade slutanvändningen och risken för omdirigering kräver det.*

Exporttillståndet skall visas för tullmyndigheterna även i samband med gemenskapsleveranser som avses i artikel 21 i rådets förordning.

I fråga om tillståndsplikten i samband med export gäller dessutom 4 §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Tillståndsplikt i fråga om export och gemenskapsleverans av produkter som inte ingår i produktförteckningarna

När sådana produkter, tjänster eller andra nyttigheter som inte ingår i en produktförteckning som har utfärdats med stöd av denna lag skall exporteras från Europeiska gemenskapen eller levereras till en annan av Europeiska unionens medlemsstater, skall i samband med exporten eller gemenskapsleveransen visas en exportlicens, om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilket produkten är eller kan vara helt eller delvis avsedd för användning i samband med utvecklande, produktion, hantering, användning, underhåll, lagring, upptäckt, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller för utvecklande, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära dylika vapen som omfattas av icke-spridningsarrangemang.

När sådana produkter, tjänster eller andra nyttigheter som inte ingår i en produktförteckning som har utfärdats med stöd av denna lag skall exporteras från Europeiska gemenskapen eller levereras till en annan av Europeiska unionens medlemsstater, skall i samband med exporten eller gemenskapsleveransen visas *ett exporttillstånd*, om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilket produkten är eller kan vara helt eller delvis avsedd för användning i samband med utvecklande, produktion, hantering, användning, underhåll, lagring, upptäckt, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller för utvecklande, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära dylika vapen som omfattas av icke-spridningsarrangemang.

Tillstånd krävs också för export av sådana produkter med dubbel användning som inte ingår i produktförteckningen, om det land som köper produkterna eller bestämmelselandet är föremål för ett vapenembargo som har beslutats genom en gemensam ståndpunkt eller gemensam åtgärd som har antagits av rådet eller genom ett beslut av OSSE eller ett vapenembargo som har beslutats i en bindande resolution av Förenta Nationernas säkerhetsråd och om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilken produkterna i fråga är eller kan vara helt eller delvis avsedda för militär slutanvändning. Med militär slutanvändning avses

1) införlivande med försvarsmateriel som ingår i en förteckning som uppgjorts på basis av lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990),

2) användning av tillverknings-, provnings- eller analysutrustning och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om exportören känner till eller har skäl att misstänka att en produkt helt eller delvis är avsedd för något av de syften som nämns i 1 mom., skall exportören underrätta handels- och industriministeriet, som beslutar om en exportlicens är nödvändig.

komponenter till sådan utrustning för att utveckla, tillverka eller underhålla försvarsmateriel som ingår i ovan nämnda förteckning,

3) användning av icke-färdigtillverkade produkter i en anläggning för att tillverka försvarsmateriel som ingår i ovan nämnda förteckning.

Tillstånd krävs också för export av sådana produkter med dubbel användning som inte ingår i produktförteckningen, om exportören har fått ett meddelande av handels- och industriministeriet enligt vilket produkterna i fråga är eller kan vara helt eller delvis avsedda att användas som delar eller komponenter till försvarsmateriel som förtecknas i förteckningen över försvarsmateriel och som har exporterats från finskt territorium utan tillstånd eller i strid med ett tillstånd enligt finsk lagstiftning.

Om exportören känner till eller har skäl att misstänka att en produkt helt eller delvis är avsedd för något av de syften som nämns i 1—3 mom., skall exportören underrätta handels- och industriministeriet, som beslutar om ett exporttillstånd är nödvändigt.

5 §

Återkallande av tillstånd eller ändring av villkoren

Handels- och industriministeriet har rätt att återkalla en exportlicens eller ändra villkoren för den, om felaktiga uppgifter har lämnats i ansökan eller om omständigheterna sedan licensen beviljades har förändrats så att Finlands internationella åtaganden eller förpliktelser förutsätter en sådan åtgärd.

Handels- och industriministeriet har rätt att återkalla ett exporttillstånd eller ändra villkoren för det, om felaktiga uppgifter har lämnats i ansökan eller om omständigheterna sedan tillståndet beviljades har förändrats så att Finlands internationella åtaganden eller förpliktelser förutsätter en sådan åtgärd.

8 §

Övervakning av export, gemenskapsleveranser och transitering

Export, gemenskapsleveranser och transitering av produkter med dubbel användning övervakas av tullverket.

8 §

Övervakning av export och gemenskapsleveranser

Export och gemenskapsleveranser av produkter med dubbel användning övervakas av tullverket.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Straff

Den som av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 4 § 2 mom. skall för försummelse av exportkontrollanmälan om produkter med dubbel användning dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 4 § 4 mom. skall för *försummelse av exportkontrollanmälan om produkter med dubbel användning* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

10 §

Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag kan vid behov utfärdas genom förordning.

Genom förordning kan stadgas om en utvidgning av den produktomfattning som avses i bilaga I till rådets beslut.

Statsrådet kan bestämma om utvidgning av rätten att använda generell licens.

Vederbörande ministerium kan utfärda närmare bestämmelser om licensieringsförfarandet och de utredningar som skall fogas till licensansökan samt ställa villkor för användningen av en licens.

10 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan vid behov utfärdas genom statsrådets förordning.

Genom *statsråds förordning* kan bestämmas om en utvidgning av den produktomfattning som avses i bilaga I till rådets *förordning* och om utvidgning av rätten att använda *generellt tillstånd*.

Handels- och industriministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om *tillståndsförfarandet* och de utredningar som skall fogas till *tillståndsansökan* samt ställa villkor för användningen av *ett tillstånd*.

Denna lag träder i kraft den 2000.

Genom denna lag upphävs förordningen den 23 augusti 1996 om kontroll av export av produkter med dubbel användning (645/1996) jämte ändringar samt handels- och industriministeriets beslut av den 9 januari 1997 om exportlicensiering av produkter med dubbel användning (54/1997).

På de tillståndsansökningar som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande tilllämpas de bestämmelser som var i kraft då ansökningarna blev anhängiga.